

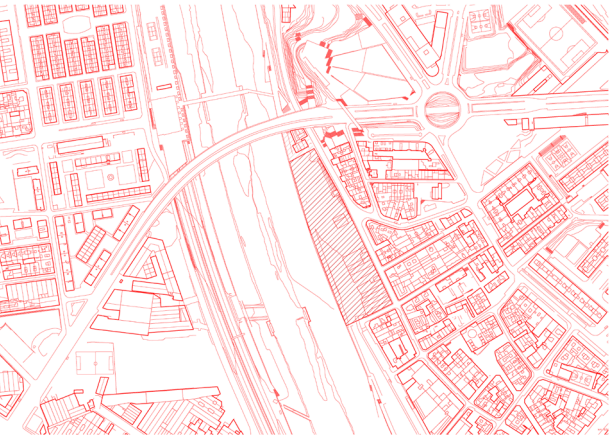
Besòs/Safaretjos
Com compartim?

¿cómo compartimos?

Ante los cambios de la pirámide poblacional que anticipan que para el 2050 en Cataluña superaremos los 2'5 millones de personas mayores de 65 años (30 % de la población) y los efectos de la pandemia que ha puesto en crisis el tejido habitacional y ha exacerbado otra pandemia, la soledad, invisibilizada en el interior doméstico, se hace pertinente explorar otras formas de convivencia basadas en la ayuda mutua. El desarrollo de una relación colaborativa promueve la solidaridad, el cuidado mutuo y un sentimiento de pertenencia, que genera lo que se podría llamar una relación cuasi familiar para colmar las necesidades básicas de la vida diaria y carencias afectivas, bien por causas naturales, bien por la emancipación de los otros miembros de la familia.

Se trata de pensar acerca de cuánto espacio personal necesita un ser humano, y de qué forma la comunidad -más allá de la familia nuclear- puede tener lugar en la arquitectura doméstica. La aparición de nuevas formas de compartir o poner en común el espacio pasa por decidir distintas escalas de convivencia. Por un lado, la posibilidad de compartir dentro de la vivienda, distinguiendo entre las unidades habitacionales como territorio de la intimidad, y el cluster que agrupa distintas unidades habitacionales en torno a un espacio de relación compartido, dotado de cocina. Y por otro lado, otra escala de convivencia que se manifiesta en los espacios comunes fuera de la casa. La disposición de locales y dispositivos comunitarios en un entorno de proximidad de los clusters puede ampliar el acto de habitar más allá del confin de la casa, de la misma manera que su ubicación estratégica en el conjunto residencial puede polarizar recorridos y flujos que activen y potencien la vida en comunidad, abriéndose también la posibilidad de establecer vínculos con el tejido social del barrio. Coworking, sala polivalente (reuniones, espacios de juego para niños y mayores), lavandería, habitación o apartamento satélite, huertos urbanos, son entre otros posibles usos el programa, objeto de proyecto, que articula tres escalas de convivencia.

Se trata de diseñar un soporte arquitectónico para la convivencia intergeneracional donde el 60% del espacio total sea privativo y el 40% sea compartido, que logre un equilibrio entre lo privado y lo público, lo individual y lo colectivo, lo propio y lo compartido, la intimidad y la soledad; y que responda al estilo de vida deseado por los solteros de cualquier edad, las familias -ya sean monoparentales o mixtas-, y los mayores.

exercici	Durant aquest primer període ens hem acostat a la conca baixa del riu Besòs, i hem treballat al barri de safaretjos en el seu punt més proper al pont del molinet, una zona complexa límit entre municipis i amb un important presència al front fluvial. En aquest segon quadrimestre treballarem no gaire lluny en el conjunt anomenat la fàbrica de cartró Llandrich que aglutina un conjunt d’ edificacions de finals dels anys cinquanta destinades a la producció i assecatge de paper i cartró. L’ exercici vol fer èmfasi en la importància vital del manteniment del patrimoni industrial i en les possibilitats i potencialitats que presenta el seu aprofitament en aquest cas per habitatge. Les façanes del conjunt d’ edificis són especialment característiques amb les seves gelosies de maó que permetien la ventilació i assecatge del paper disposat a les seves plantes.
programa 2Q	El conjunt d’ edificacions objecte del treball contempla totes les edificacions de l’ illa de la fàbrica de cartró. Edificacions amb diferents alçades i diferent valor patrimonial de les que que caldrà valorar el seu manteniment per acabar disposant un programa habitacional per a 300 habitants en règim de co-housing. No es determinen m2 de la proposta però previsiblement donades les dimensions de les edificacions caldrà buidar i fer arribar la llum a tots els espais. Es demana el mínim enderroc així com la màxima preservació dels elements característics patrimonials especialment les gelosies de maó de les façanes. També caldrà pensar en la relació amb l’ entorn urbà proper i les possibles actuacions en les edificacions de planta baixa. De manera similar al primer quadrimestre, tots els habitatges han d’estar formats per espais privats (Unitats Habitacionals) i espais compartits. La disposició dels espais compartits, presents tant a escala de l’habitatge com del conjunt, es deixa a criteri de l’estudiant. El 60% de la superfície total s’haurà de destinar als espais privats i el 40% als espais compartits. Espais privats (Unitat Habitacionals) Programa mínim: 1 dormitori + bany + espai d’estar/treball (Sup. mínima: 26m2) Programa màxim: 2 dormitoris + bany + espai d’estar/treball (Sup. mínima: 50m2) Conjunt d’unitats habitacionals (Espais privats + Espais compartits) Programa mínim: 2 Unitats Habitacionals + espais compartits (Sup. mínima: 60m2) Programa màxim: 9 Unitats Habitacionals + espais compartits (Sup. mínima: 300m2) Espais compartits (a escala de l’habitatge i/o agregació i/o conjunt: 2400m2 de superfície construïda a les tres escales) Sales d’estar Espais polivalents (Treball/Taller/Oci) Cuines Bany Habitacions d’acollida Bogaderies Magatzems Local bicicletes Espais exteriors

calendari	31 gener 2 febrer 7 febrer 9 febrer 14 febrer 16 febrer 21 febrer 23 febrer 28 febrer 2 març 7 març 9 març 14 març 16 març 21 març 23 març 28 març 30 març 4 abril 6 abril 20 abril 25 abril 27 abril 2 maig 4 maig 9 maig 16 maig 18 maig 23 maig 25 maig 17 juny
	Presentació segon quadrimestre Pere Joan Ravetllat La fàbrica de cartró Pablo Roel Rehabitar la indústria Mercè Berengué. Roldán/Berengué Visita presencial fàbrica de cartró David Sarri. INCASOL. Tallers. Assignació de professors Tallers Primer Lliurament Tallers Tallers Tallers Tallers Tallers Manel Fernández / Daria de Seta Tallers Tallers Setmana transversal Setmana transversal Tallers Lliurament intermedi Tallers OFFICE. Kersten Geers Tallers Tallers Mid-term. Sessió crítica Tallers Tallers Tallers Tallers Tallers Tallers Tercer lliurament. Avaluació continuada Tercer lliurament. Avaluació continuada Lliurament final i acte de cloenda

Aquest tercer curs està dedicat a l'habitatge, probablement el primer i més directe coneixement arquitectònic que tothom experimenta i un dels programes que més contribueixen a la definició de les ciutats.

Proposem, en definitiva, un programa conegut però ple d'incerteses i on més que respostes unívokes pretenem pensar conjuntament com l'habitatge pot satisfer les seves necessitats actuals i al mateix temps donar resposta a la identitat del lloc on se situa. La contribució del projecte residencial a la definició de les nostres ciutats és molt important i en conseqüència proposem exercicis amb clares i específiques implicacions urbanes. La relació del projecte amb el seu entorn o la complementarietat indissoluble d'edifici i espai públic son des d'aquest punt de vista qüestions bàsiques i irrenunciables.

Curs 2021/22 1Q
Responsable curs
Pere Joan Ravetllat

Professors
Jordi Badia
Pau Bajet
Conxita Balcells
Carles Enrich
Bàrbara Noguerol
Marta Peris
Pablo Roel
Xavier Ros

Assistència docent
Julia Andrés
Toni Garcés
Núria Gómez

Beca predoctoral, formació de professorat
Jesús Quintana

habitatge i ciutat

housing and city
DPA ETSAB UPC

amb el suport de

GIRA
LAMP
Worktitude for light

habitatgeiciutat.com
info@habitatgeiciutat.com
FB | @habitatgeiciutat
IG | @housingandcity

2Q

Besòs/Safaretjos

Com compartim?